

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

Няхай жыве
Беларускі Народ!
Зямля сялянству
бяз выкупу!

АДРЭС РЭДАКЦЫІ І АДМІНІСТРАЦЫІ:
Вільня, Вострабрамская вул. № 8, кв. 1.
(Włpo, ulica Ostrobramska Nr. 8, m. 1).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадз. апрача суботы.
Рэдактар прыймае ад 12-ай да 2-ой гадзіны.

Орган Беларускага Сялянскага Саюза.
Беларуская палітычная, грамадзкая, літэра-
турная і гаспадарчая газета.
— ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ І СУБОТУ. —

ПАДПІСКА:
На адзін месяц — 1 злоты, на тры месяцы — 2 зл.,
на шэсць месяцаў — 4 зл., на год — 8 зл.
Для заграціцы удвая даражэй.
Аплата надрукаванага залежыць ад Рэдакцыі.

Што трэба ведаць кожнаму выбаршчыку Беларусу.

4 сакавіка (марца) 1928 году маюць адбыцца выбары ў Сойм, а 11 таго-ж сакавіка — у Сэнат.

У апошнія выбары, якія адбыліся 5 гадоў таму назад, польскія партыі, асабліва „Вызваленне“ і „PPS“, усялякімі абманамі адабылі ў Сойм і Сэнат шмат мандатаў беларускімі галасамі.

Гэта была вялікая памылка беларускіх працоўных масаў.

Час паказаў, чаго варты для Беларусу ўсе гэтыя партыі.

Гэтыя-ж самыя „Вызваленцы“ і „Пэпэсы“, якія падчас тых выбараў дакляравалі абарону інтарэсаў Беларускага працоўнага народу і чуць ня-рай на зямлі для Беларусу, пасля ў Сойме галасавалі за тое, што было найбольшай крыўдай беларускіх сялян — галасавалі, каб у нашым краі зямлю адаць дарма польскім вайсковым асаднікам і даваць ім так-жа ўрадавыя грашовыя дапамогі. Ніводзім тады з гэтых „Вызваленцаў“ і „Пэпэсаў“ не адазваўся аб тым, што гэта зямля, перадусім, належыць да беларускага селяніна, якую яго дзяды, крывавым потам аблітыя, картавалі і аб тым, што гэты селянін сяньня гаруе на маленькай палосачцы, а то і зусім без зямлі і, нявольнік ня мае ніякай урадавай дапамогі, але яшчэ абложаны такімі вялізарнымі падаткамі, што, каб іх апяціць, ня раз змушаны прадаваць апошні кажух... Аб гэтым „Вызваленцы“ і „Пэпэсы“ маўчалі. І толькі Беларускія паслы і сэнатары, хоць бітыя, саджанія ў востраг, аднак, крычалі, што робіцца вялікая крыўда Беларускаму працоўнаму Народу. Але-ж толькі крычаць яны і магілі, бо, будучы ў малым ліку, нічога адваваць ня мелі сілы.

Аднак, ня глядзячы на ўсё гэта „Вызваленне“ і „Пэпэсы“ і „Строніцтва Хлопске“ і нарэшце „Краёвае Строніцтва Людовэ Зем Літэвско-Бялорускіх „Зьездночэне“ і інш. ізноў кінуліся на беларускую вёску чмудзіць і туманіць галаву беларускаму селяніну, абядаючы яму ўсялякае дабро, калі толькі яны пройдуць у Сойм, бо ім страшэнна хочацца ўтрымаць тых мандаты, якія яны адабылі на нашых землях, дзякуючы нашай цемнаце і нясьведчасці.

Каб лепш ашукаць беларускіх сялян і работнікаў, гэтыя польскія партыі патынаюць тварыць хаўрусы з быццам беларусамі і на т' дакляроўваюць аўтаномію Літоўска-Беларускім землям. Гэтак званыя „Беларуская Народная Радикальная Партыя“ Ф. Умястоўскага і „Нацыянальная Партыя“ Паўлюкевіча вядуць работу на шкоду інтарэсам Беларускага Народу, бо працуюць у згодзе з польскімі партыямі, якія ашукалі беларускіх выбаршчыкаў у 1922 г.

І хоць большасць беларускіх працоўных масаў сяньня ўжо пераканалася, што толькі свой свайго бараніць будзе, свой за свайго заступіцца, але знойдзецца яшчэ шмат такіх Беларусу, якія гатовы паверыць чужацкім абяцанкам.

Але, Беларусы, Сяляне і Работнікі, на гэты раз Вы не павінны даць сябе ашукаць!

Памылка, якую Вы зрабілі ў мінулыя выбары, на гэты раз не павінна паўтарыцца.

На гэты раз ані водзім Беларускі

голос не павінен быць адданы за польскія партыі, ані за прадажныя, быццам, беларускія партыі.

Кожны Беларус, галасуючы за Паляка, ці за фальшывага Беларуса, крыўдзіць самога сябе і свой народ, бо выбраны ім пасол-Паляк пасля будзе працаваць на шкоду свайго выбаршчыка — працоўнага Беларуса.

Дык вось усімі сіламі трэба старацца, каб усе гэтыя ваўкі ў авеччай скуры не здалелі на гэты раз агуманіць галовы нашых менш сьведомых братоў.

Як-жа гэта зрабіць, як нядацца?

Трэба, перадусім, добра зарганізавацца. Толькі праз добрую арганізацыю мы зможам правесці ў Сойм і Сэнат сваіх Беларусу, якія пасля, не палюхаючыся ні вострагу, ні ўсялякіх зьдзекаў будучы, цвёрда бараніць і адаўваць правы Беларускага працоўнага Народу.

З мэтай кіравання арганізацыяй Беларусу на выбары, у Вільні стварыўся Беларускі Цэнтральны Аб'яднаны Выбарны Камітэт.

З прычыны таго, што выбарны закон і штучны падзел акругоў крыўдзіць Беларусу, каб хоць часткова направиць крыўду, Беларусы прымушаны ісьці на выбары разам з іншымі нацыянальнымі меншасцямі, якіх таксама крыўдзіць выбарны закон і штучны падзел акругоў.

З гэтай мэтай Беларускі Аб'яднаны Выбарны Камітэт заключыў блэк з іншымі нацыянальнымі меншасцямі, каб такім чынам правесці ў парламант больш прадстаўнікоў Беларускага Народу.

Апрача Цэнтральнага Камітэту ўжо арганізаваны Акружныя Камітэты ў наступных местах:

- I. м. Сьвєнцянны, Віленская вул. 15
- II. м. Ліда, Суваўскае № 12 кв. 5.
- III. м. Наваградка, Вялікі Рынак 37.
- VI. м. Ваўкавыск, Шырокая № 115.
- V. м. Горадня, Брыгідзкая № 22.
- VI. м. Бэрэза Картуская, Рынкава-Татарскі зав. № 4.

VII. м. Бельск-Падляскі, вул. Касцюшкі 7 і ў Пінску. (Усе выбаршчыкі па ўсялякія інфармацыі ў справе выбараў і па друкі могуць зварацца ў свой акружны Камітэт, або ў Цэнтральны).

У кожным павеце заложаны таксама павятовы Аб'яднаны Камітэт. Але ма-ла гэтага. У кожнай воласці, у кожным абводзе, на т' у кожнай вёсцы павінен стварыцца Беларускі Аб'яднаны Выбарны Камітэт. Тады толькі мы будзем праўдні добра зарганізаванымі і тады ня змогуд зладзіць нас на сваю вуду ровняны „Вызваленцы“.

Дык, Беларусы, Сяляне і Работнікі! Выпаўніце свой грамадзкі абавязак, падтрымайце працу Беларускага Цэнтральнага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту, гуртуючыся каля яго і закладчы Беларускія Выбарныя Камітэты вясковыя, абводныя і валасныя. Няхай нас не пужае праца, няхай нам прысьвечвае, як ясная зорка на небе, дабро цэлага нашага Народу, дабро сялянства і работнікаў, нашай беднай Вацькаўшчыны.

Усе разам, рука ў руку, да працы! Беларускі Цэнтральны Аб'ядн. Выб. Кам. Блєку Нац. Менш. Вільня, Вострабрамская 8—1.

Прычыны „бандытызму“ у Нікарагуа.

Блізка ўжо год ад таго часу, калі ў прэсе пачалі зьяўляцца весткі аб барацьбе ў рэспубліцы Нікарагуа. Блізка ўжо год ад таго часу, калі Злучаныя Штаты нішчаць і ліквідуюць „бандытаў“ і заводзяць „лад і супакой“ у гэнай рэспубліцы. Блізка ўжо год, як вайскі Злучаных Штатаў вядуць барацьбу ў Нікарагуа, але не з „бандытамі“, а з яе жыхарамі, якія паўсталі ў абароне незалежнасьці і самастойнасьці сваёй Вацькаўшчыны ад імперыялізму і капіталізму амэрыканскае буржуазыі...

Нікарагуа — маленькая амэрыканская рэспубліка, на абшару раўнянца амаль 2-м былым губерніям на нашых землях. Ляжыць яна ў тым пасе амэрыканскае зямлі, каторыя лучыць і адначасна дзеліць Амэрыку на Паўночную і Паўднёную. Жыхарства, у параўнаньні з яе абшарам, невялікае — каля 640.000 чалавек. Складаецца яна пераважна з крэолаў — патомкаў белых эўрапейцаў і вьезеных з Афрыкі неграў (чорных).

Апрача Нікарагуа ў тым пасе ляжаць і другія незалежныя маленькія Сярэдня-Амэрыканскія рэспублікі — Гватэмала, Гондурас, Сальвадор, Коста-Рыка і Панама. І вось, усе гэтыя рэспублікі зьяўляюцца тымі старанамі, каторых Злучаныя Штаты ад даўжэйшага ўжо часу імкнуцца падпарадкаваць сваім эканамічным і палітычным уплывам. Імкненьне Штатаў захапіць гэтыя рэспублікі выклікае частыя канфлікты і барацьбу. Барацьба вядзецца дзума спосабамі: перакупствам уплывовых кучак людзей, якія за дэталі выклікаюць у гэных рэспубліках рэвалюцыйныя рухі, або, проста, наездом, які наезныкі называюць да дэлікатнаму „узятцём пад апеку“ той ці іншай рэспублікі. Прычыны барацьбы і палітычных імкненьняў Штатаў вельмі рожнародныя, якія тонуць у моры „фактаў і доказаў“ дэмакратычнасьці і пакаёвых настрояў амэрыканскага ўраду“.

Але з гэтага мора, як скалы, высоўваюцца тры прычыны, якія паказваюць запраўднае імкненьне „дэмакратычных і пакаёвых“ Штатаў. Першаю з іх ёсьць тое, каб зацэфіць амэрыканскім капіталістам бяспечна наладзіць эканамічнае ярмо на Сярэдня-Амэрыканскія рэспублікі, другая — забяспечыць, замацаваць за сабою Панамакскі канал, нарэшце, трэцяя — імкненьне адасобіць Мэксыку і паралізаваць яе палітычны ўплыў на Сярэдня-Амэрыканскія рэспублікі. Вось што прымушае Штаты заявіць сваю пасьць над маленькай Нікарагуай. Справа з ёю заблутана яшчэ тым, што, каля 10 гадоў таму назад, Штаты цаною 3 мільярдаў дэляраў купілі ад тагачаснага Нікарагуанскага ўраду права збудаваньня міжакіянскага каналу праз тэрыторыю Нікарагуа, каб такім чынам забяспечыць Панамакскі канал. Ясна, што гэтыя дэталі ў пэўнай ступені падпарадкавалі Нікарагуа Штатам. Ужо тагды некаторыя лібэралы зразаумелі, куды і да чаго імкнуцца Штаты і паднялі „папяровую“ барацьбу проці Штатаў. Калі-ж у мінулым годзе дэталі Штатаў пасадзілі на прэзыдэнцкі трон Нікарагуа Дыяца — платнае аружжа ў руках васьмьцінага ўраду — лібэралы паднялі запраўдную барацьбу, ня толькі словам, але і чынам. За лібэралам стаяла маса жыхарства, паслухала закліку Сакэсы і з аружжам ў руках кінулася ў абарону палітычнай і гаспадарчай незалежнасьці свайго Краю.

Поўныя веры ў сваю перамогу паўстанцы вялі барацьбу на жыцьцё і на сьмерць.

Амэрыканскі капітал, пачуўшы пагрозу, падняў гвалт... і кінуўся да ног сваіх стаўленікаў — васьмьцінага ўраду — з просьбай абароны ў форме аружнай інтэрвенцыі. Вынікам гэтага, васьмьцінага ўраду абвесьціў, што Штаты

Канфіскацыя „Сял. Нівы“.

Па загаду Камісара Ураду на м. Вільню канфіскаваны № 6 (153) „Сялянская Ніва“ за перадавіцу п. наз. „Факты і іх агітацыйнае значэньне“.

Адносна замешкі ў самой Нікарагуа нічога ня маюць, але, ў абароне інтарэсаў сваіх грамадзян, высылаюць ваенную эскадру на воды Нікарагуа. Эскадра прышла не на воды Нікарагуанскай рэспублікі, але падышла да яе берагоў і высадыла войска, якое скоро пачало „завадзіць парадак“ пад камандаю адмірала Ляцімэра. Паўстаньне было затоплена ў крыві тых, хто шчыра і моцна любіў вольны свой край. На прэзыдэнцкі трон пасаджаны быў Дыяца, які зрабіў са Штатамі такую ўмову, што проста такі Нікарагуа ададалася „пад пратэктарат“ Штатаў. Вось гэны „пратэктарат“ і стварыў тое, што матросы Штатаў гаспадарыць у нешчаслівай Нікарагуа. Час ад часу прыгнетаны народ хватаецца за аружжа, але кожны штуршок да свабоды страшна караецца чужынцамі, якія на ўвесь сьвет крычаць толькі аб ліквідацыі „банд“ у Нікарагуа.

Апошнім часам у Нікарагуа ізноў паднялася барацьба за волю. На гэны раз сьцяг яе вывесіў генэрал Сандзіно. Устрыжаныя Штаты ў адказ на гэнае паслалі новыя транспарты матросаў. Дэмакраты з Вашынгтонскага Сойму, жадаючы стрымаць разьлюшаны мілітарызм Штатаў, дамагаліся, каб урад вывеў войскі з Нікарагуа і болей не пасылаў, але „рэспубліканская“ большасць амаль не загінула адкінула гэнае слушнае дамаганьне.

І вось цяпер, над гукі гарматаў, якія бамбардуць нікарагуанскія ўзбярэжжы, раздаюцца раптугі экзэкуцыяў, каторыя даконваюць амэрыканскія матросы над паўстанцамі...

А сэкратар Міністэрства Замежных спраў Штатаў — Кэльлэг — сядзіць у кабінэце і піша артыкулы, што вайна ёсьць міжнародным праступкам...

Апечатаць памешканьня Беларускага Выб. Камітэту у Наваградку.

Дня 10-га студзеня с. г. ў кватэру Беларускага Акружнага Выбарнага Камітэту ў Наваградку пры Вялікім Рынку 37, раптоўна зьявілася некалькі асоб, якія заявілі, што яны, як тэхнічная камісія, мусяць агледзіць памешканьне Камітэту, ці яно прыдатна пад кватэру для Камітэту. Пасля няпростага „асмотру“, „камісія“ прызнала кватэру Камітэту няпрыдатнай і апячатала яе, каб такім чынам забараніць Камітэту карыстацца з нанятай кватэры. У часе гэтага „дабрадзеяства“ паміж сябрам Беларускага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту гр. І. Куціцкім і адным з сябраў „камісіі“ запыла спрэчка. Сябра „тэхнічнае камісіі“ дамагаўся ад гр. Куціцкага, каб ён гаварыў да „камісіі“ толькі папольску. Ёсьць ведама, гр. Куціцкі гутарыў выключна пабеларуску і, замест таго, каб навучыцца папольску, параў патрыёту-ўрадоўцу навучыцца пабеларуску.

Каб зразумець няпростае налёт „камісіі“ трэба ведаць, што кватэра Беларускага Выбарнага Камітэту знаходзіцца ў вельмі добрым месцы, напроці рынку, а даволі вялікая вывеска з беларускім назовам, відаць, ёсьць не да ўспадобы польскім патрыётам.

Незалежна ад апячаткі кватэры, Беларускі Акружны Аб'яднаны Выбарны Камітэт у Наваградку прадуе ўвесь час.

Дык кожны, хто ўмее чытаць, спяшайся выпісаць сваю газэту „Сялянскую Ніву“.

Выбарная фільма.

Лік выбаршчыкаў.

Лік асобаў, якія маюць права галасавання, на абшары Віленскага ваяводства дасягае 489 тысячаў. Па паве-тах яны распрэделены гэтак:

места Вільня	104 тыс.
павет Віленска-Троцкі	93 "
" Ашмянскі	47 "
" Браслаўскі	65 "
" Дзісьненскі	68 "
" Сьвенцянскі	66 "
" Вялейскі	57 "
" Маладэчанскі	40 "

Віленскае ваяводства будзе разьдэ-лена на тры выбарныя акругі: 63, 64 і 65. 63 акруга абшмае м. Вільню і Ві-ленска-Троцкі павет з лікам 197 тыся-чаў выбаршчыкаў. Да падзелу гэтаму вострава дзецца 5 мандатаў.

64 акруга абшмае паветы: Сьвян-цянскі, Ашмянскі, Браслаўскі і Пастаў-скі з лікам 228 тыс. выбаршчыкаў.

Паветы: Дзісьненскі, Вялейскі і Ма-ладэчанскі ўваходзяць у склад лізкае выбарнае акругі № 65, на каторы пры-падае да падзелу 7 мандатаў.

Манархістыя варушацца.

Польскія манархістыя ўвесь дзень 9 студзеня ў Варшаве вялі нарады, вы-нікамі якіх выставілі сваіх кандыдатаў у Сейм і Сэнат па дзяржаўнаму сьпіску і па акружных сьпісках. Па дзяржаўна-му сьпіску манархістыя падлі аш 100 кандыдатаў. Акружныя сьпіскі выстаў-ляюць у 38 выбарных акругах. Апрача гэтага ўва ўсходняй Галіцыі манархіс-тыя ўвайшлі ў склад агульна-польскага блёку.

Права чужацкіх агітараў.

Па прыкладу 1922 году, з Польшчы наехада шмат агітараў, якія агітуюць, то за П. П. С., то за „Крайнае Аб'яд-наньне“, то за „Вызваленьне“, то за „партыю беспартыйнага супрацоўніцтва з урадам“, то за польскіх абшарнікаў і вядкаў, то, нарэшце, за нейкае Р.Н.О. (Русское Народное Об'единение). Але сё-лета сяляне проста гоюць вон гэтых агітараў і не даюць на іх раскрыць рот.

Сьвянцянскі і Лідзкі вострава за Блёкам.

Паводле атрымліваных Беларуска-Цэнтральным Аб'яднаным Выбарным Ка-мітэтам што-дзень вестак, больш як 3/4 выбаршчыкаў у Сьвянцянскім і Лідзкім вострава будучы галасавалі за Блёкам На-цыянальных Меншасцяў. Блёк з 1922 г. (сьпісак № 16) зьяўляецца настолькі па-пулярным, што на іх не патрэбна нікае агітацыі за сьпісак Блёку Нацыянальных Меншасцяў. Усе выбаршчыкі пытаюць-ца толькі, за які нумар галасавалі, бо праграму Беларускага Аб'яднанага Вы-барнага Камітэту і значэньне Блёку ўжо добра разумеюць.

Нацыянальная перамога ў Вялейшчыне.

Як ведама, у Вялейскім павеце ме-ла аграмадны пасьпех Грамада. Пасьля ліквідацыі Грамады, б. яе сябры і сымпатыкі гуртуюцца каля Т-ва Беларускай Школы. Хоць Т-ва Бел. Ш. не зьяўляецца палітычнай установай, аднак яе правадны да выбараў тры-маў аднаго палітычнага кірунку, ва-рожага клясавай сялянскай ідэалогіі. Але, як толькі наступіў правядзеньне час, гэ-ты кірунак распаўся аж на 5 частак (магчыма, не падзялілі першых мясцоў на сьпісках кандыдатаў). Дзякуючы та-кому падзелу сярод віленскіх павадароў, наступіў падзел і сярод правадароў ак-ружных Радаў Т-ва і на мясцох. Намя-сцох узьнікла сільная апазыцыя проці кірунку, занятага „Думкаю Працы“, з прычыны таго, што яе кіраўнікі заклі-чылі аб'яднаньне з польскай партыяй сацыялістычнай (ППС левіца) і польскі-мі незалежнымі сацыялістамі. Сялянскія масы ў Вялейскім павеце падтрымліва-юць апазыцыю і адначасна выказваюцца за блёкам нацыянальных меншасцяў. З гэтага бачым, што працоўныя ма-сы вываляюцца ад чаду, пусканага „Думкаю Працы“ і ідуць адным нацы-янальным фронтам.

Стараверы Браслаўшчыны і Сьвенцян-шчыны за Блёкам.

Буржуазныя групы маскалёў, якія прыкрываюцца маскам „стараверы“, но-сяцца з лютуцёньнямі заснаваць свой „стараверскі“ сьпісак кандыдатаў на паслы ў Сейм і Сэнат...

Аднак-жа даведываюцца, што за-праўдныя стараверы—сяляне і работ-нікі ў Браслаўскім і Сьвенцянскім па-ветах будучы галасавалі за блёк нацы-янальных меншасцяў.

Быўш. „Грамадаўцы“ Браслаўшчыны за блёкам.

Развал сяброў і сымпатыкаў б. „Гра-мады“, якія да апошняга часу выказ-валі свае думкі праз редакцыю на Ві-ленскай 12 — 6, стварыў нечаканыя вынікі.

Аказываецца, сяляне Браслаўскага павету, якія цвёрда стаялі на грунце „Працы, права і думкі“ яе, зразумелі запраўдну сваю клясавую прыналеж-насьць. Яны зразумелі, што „Сялянскі Саюз“ ёсьць ня „фікцыйным саюзам“, а шчыра партыя, якая гуртуе каля сябе толькі сялянцаў. Вынікам такой сьведчасьці зьявілася пракананьне ад-даць свае галасы за сьпісак Блёку Нац. Меншасцяў.

Незадаваленьне з „Думкі Працы“.

Як ведама, прыхільнікі „Думкі Пра-цы“ ў Вільні ўтварылі польска-белару-скі нейкі работніцкі выбарны камітэт, аб-якім зусім мала пішуць у сваёй газэце. Прыхільнікі „Думкі Працы“ на вёсцы ня могуць дачакацца, пакуль надойдзе чарговы нумар „Працы“, а як надойдзе, дык скарэй шукаюць якой-небудзь ін-фармацыі аб „работніцкім выбарным ка-мітэце“, але хутка разачароўваюцца, бо „Думка Працы“ не падае аб ім ніякіх вестак. Аб гэтым камітэце даведваюцца толькі з іншых газет і затым вельмі абурваюцца на „Думку Працы“.

Прычынаю зацікаваньня свайго камі-тэту перад выбаршчыкамі зьяўляецца тое, што гэты камітэт створаны суполь-на з польскімі партыямі, якія знахо-дзяцца пад камандай Ваявудзкага. Кі-раўнікі „Думкі Працы“ ведаючы добра, што беларуская вёска заглядаецца на Ваявудзкага, як на правакатара, які зьяўляецца галоўным вінавальнікам ар-ышту паслоў і ліквідацыі Грамады, не па-даюць да ведама беларускага грамадзя-ства аб утвораным „Думкаю Працы“ польска-беларускім работніцкім выбар-ным камітэце.

У сувязі з гэтым, на вёсцы пануе незадаваленьне б. грамадаўцаў з „Дум-кі Працы“ і затым масова высьпываюць яны „Сялянскую Ніву“, у якой найлепш высьвятляюцца выбарныя справы.

ППС. снуе павучыньне па Беларусі.

Палескі Акруговы Камітэт ППС. ужо раскідае паміж Беларусаў-сялян свае адозвы, пісаньня нават і ў расейскай мо-ве. Не шкадуць прыгожых і салодкіх слоў для Беларусаў! Усе яны рабілі для нас у мінулым Сейме! Усе яны дакля-роўваюць зрабіць і цяпер, у новым Сей-ме... „Яшчэ можам правесці зямельную реформу! Яшчэ можам устанавіць ау-таномію для Беларусі!“ — крычаць яны ў сваёй адозве.

Чуецца, сяляне, яны „могуць“... А та-му-ж яны не маглі не адаць нашу зямлю асоднікам? Не маглі не галаса-ваць у мінулым Сейме проціў дамаган-няў беларускіх паслоў? Не замілі па-дзякаваць Беларускаму за галасы на іх у 1922 годзе?..

Цяпер яны „могуць“ усё зрабіць для Беларусаў, толькі... трэба за іх га-ласаваць...

Якая наўнасьць, разьлічаная на нясьведчасьць Беларуса-сяляніна! Якія падходы да „chama-chlora“ па яго голас, так патрэбны ППС. для мандату з Бе-ларусі, каб лютуецца ў Сейме аб Польш-цы „od morza do morza“.

Паніка сярод Паўлюкевічаўскіх агіта-тараў.

У апошнія часы наступіла сільная паніка сярод паўлюкевічаўскіх агіта-тараў, якія з усімі сваімі дакумантамі, выданымі ім Паўлюкевічаўскай „Нац. Радай“ згалашваюцца да працы ў ін-шыя беларускія выбарныя камітэты. У Бел. Цэнтральны Аб'ядн. Выб. Кам. ужо прыслана некалькі паўлюкевічаўскіх па-сьведчаньняў на права агітацыі, выда-ныя Паўлюкевічам. У Лідзе, у Бел. Выб. Кам. зьявіліся агітатары з цэлым „шта-бам“ Паўлюкевіча і запрапанавалі свае „услуги“ Камітэту.

Такая паніка, як кажучы, наступіла дзякуючы таму, што Паўлюкевіч не за-плаціў сваім „верным“ агітатарам пэнісі за 1½ месяца. Устрыманьне крэдытаў наступіла з прычыны таго, што ўсе гро-шы пайшлі на агітатару ўмястоўскага і яго „Zjednoczenia“.

Грызенья сярод паліафілаў.

Да ліквідацыі Грамады існаваў толькі адзін польскі кірунак Паўлюке-віча з яго „Беларускім Словом“. Пась-ля ліквідацыі Грамады, дзякуючы поў-наму банкруцтва Паўлюкевіча, быў ство-

ВОКАМ ПА СЬВЕЦЕ.

V.

У папярэднім нашым аглядзе мы адзначылі тую пагрозу, якую адчувае Англія ад Амэрыкі (Злучаньня Штаты Паўноч. Амэрыкі). Прытым абядалі па-гаварыць аб гэтай пагрозе, якая сунецца на Англію з боку СССР. (Савецкай Расеі). Справа ў тым, што сама Англія, якая знаходзіцца на двух вялікіх вы-пах, каля берагоў Эўропы, мае ўсяго 40 мільёнаў жыхарства. Але-ж гэтыя 40 мільёнаў падпарадкавалі сабе нешта ка-ля 500 мільёнаў розных народаў. Кары-стаюцца тым, што панявольняюцца Ан-гліяй народы, ня культурныя, якія зна-ходзяцца яшчэ ў першабытным дзікім палажэньні, яна зыскае іх і лёгка па-нуе над імі.

Найбольшым народам, які падпарад-каваны Англіі, зьяўляюцца — Індусы. Індусы складаюць трохі болей, як 300 мільёнаў чалавек, але-ж сталася так, што носяць чужацкае ярмо. А чаму? На гэта ёсьць вельмі многа пры-чынаў.

Перадусім, Індусы ёсьць дзвёх рэ-лігіяў: буддысты (вялікая маса) і ма-гэтань (значна меншая частка). Пры гэтым трэба адзначыць, што да гэтага часу рэлігія іграла значную ролю ў жыць-ці народаў. А калі так, дык паміж на-родам рознай рэлігіі заўсёды паўстава-лі антаганізмы — узаемная ненависьць.

Гэтая ненависьць, можа і вельмі выразна і даволі часта выяўлялася ся-род народаў Індыі. Англія-ж усімі спо-сабамі старалася гэтую ненависьць па-глыбляць, бо добра ведала, што ўзаем-ныя спрэчкі (а гэтыя спрэчкі часта былі крывавамі), аслабляюць Індусаў, а толь-кі слабасьць апошніх зьяўляецца зало-гам ангельскага панаваньня над Індыяй.

Якая-ж карысьць Англіі ад гэтага? На гэтым і хочацца спыніцца. Трэба ве-

раны другі паліафільскі кірунак пад камандай Умястоўскага. Гэтыя групы, (скарэй асобы) у сваіх газэтах у „Бел. Дню“ аднолькава хваліць польскую ўра-дую палітыку і ўгаворваюць усім, што Беларускаму ў Польшчы, быццам, вель-мі добра жывецца, але паміж сабою заўзятая грызунца.

Аслабіла ў апошнія часы „Белар. Слова“ навалілася на Умястоўскага і аб-зывае яго чужы ў здраднакам польскіх інтарэсаў. Прычынаю гэтае „здродзь“, ві-даць, ёсьць толькі тое, што субсыды на правядзеньне агітацыі атрымлівае Умя-стоўскі, а Паўлюкевічу дастаюцца толь-кі крошкі.

Яшчэ паліафіл.

У апошнія выбарныя часы зьявіўся яшчэ трэці паліафіл у асобе нейкага „абаронцы“ Міткевіча з Баранавіч. Гэ-тага пачалі падтрымліваць мясцовыя ўлады і хочучы каб яго правесці ў Сейм, як прадстаўніка ад Беларусаў. Прці гэтага запратаставалі Паўлюкевіч, заявіўшы ўладам, што ён ужо стары „прадаўнік“ і пярэньства ня ўступіць Міткевічу. Міткевіч абурўся на Паў-люкевіча і праз нейкага Плаўсюка вы-даў адозвы пад назовам „Выбух“, у якой піша, што Паўлюкевіч здраджае поль-скія інтарэсы, бо зьяўляецца расейскім манархістам і Польшчы зусім ня любіць.

Нарэшце, падаўшы даволі брудную біографію Паўлюкевіча, „Выбух“ натуж-ваецца даказаць, што Міткевіч гэта, быц-цам, парадачны чалавек і наш, быццам, Беларус.

Аднак, як бы там гэтыя паліафі-лы ня грымліліся, можам толькі сказаць: абое рабёлы.

Яшчэ Зьезд.. „Odrodzenia“.

Адвакат С. Міцкевіч так-жа захацеў мандату ў Сейм. З гэтаю мэтай пачаў распаўсюджаць адозвы „Odrodzenia“, якія падпісаў сам і скартар Чэрняке-віч. У гэных адозвах С. Міцкевіч запаву-е Зьезд „Odrodzenia“ на дзень 22 студня ў Вільні.

Ну і рыбаловаў выежджае на шыро-кае беларускае сялянскае „мора“.

Ці хто спадзяваўся?

11 студня да Гэнэральнага Выбар-нага Камісара ў Варшаве прыходзіў „кароль“ цыганоў, Ян Міхалык—Міхаі-леску, каторы дакляраваў цыганскі сьпі-сак кандыдатаў на паслы ў Сейм і Сэнат, матывуючы, што цыганы ў Польш-чы так прыгнечаны і так іх праследу-юць, што толькі свае паслы могуць стаць у іх абароне. Між іншым, цыганы хочучы правесці зямельную реформу, каб на-стала асесьці на зямлі і пачаць працаваць на ёй.

даць, што Англія багатая дзяржава і ба-гатая толькі таму, што яе прамысло-васьць знаходзіцца на высокім роўні. Высокі роўень прамысловасьці дае маг-чымасьць Англіі вывазіць вытворы за межы свайго ўнутраньняга рынку, што зьяўляецца вялікім прылівам грошай у Англію. Вялікі прыліў грошай дае маг-чымасьць шырэй разьвінуць і ўдаска-наліць прамысловасьць, а калі так, дык добра і дзяржаве і работніку. Ангель-скі работнік жыве ня гэтак, як наш: ён займае кватэры, што найменш з якіх 4 пакояў, мае грамафон, фартапіяна, так-сама і іншыя буржуазныя прылады, ну і разумеецца, што корміцца таксама лепш, як работнікі ў Польшчы, Расеі, ці іншых ім падобных дзяржавах.

Усё гэта гавора за тое, што Англія пануючы над іншымі народамі, вядзе з імі гандаль. Гандаль гэты дае ангель-скай прамысловасьці сырыя матэр'ялы, а пасьля іх адпаведнай апрацоўкі, вы-творы з тых сыроўцаў Англія прадае ішоў тым самым народам, маючы за сваю працу адпаведныя даходы.

Цяпер ішоў хочацца вярнуцца да пытаньня аб прычынах слабасьці Інду-саў. Вышэй ужо гаварылася, што рэв-яніца ў рэлігіі выклікала ненависьць ад-зэй часткі народу да другога, а гэтым самым выклікала, карыснае для Ан-гліі барацьбу індускага народу, аслабля-ючы яго моц і сілы.

Другім злом і міжам, які існуюць у Індусаў, ёсьць падзел народу на ка-сты, гэта на станы (напрыклад, як было ў Расеі, дзе былі дваране, мяшчане, ся-ляне, казакі, духавенства і г. д.). Кож-ны гэты стан мае ў Індыі, як было і ў Расеі, асобнае грамадзянскае права. Я-на, што багацейшыя станы займаюць лепшае палажэньне, яны маюць боль-шыя і шырышыя грамадзянскія правы і меншыя абавязкі. Такім парадкім, вы-яўляецца другая прычына падзелу ін-дускага народу.

А вось і яшчэ... Індыя, у сваім ад-міністрацыйным падзеле не зьяўляецца нечым цэлым, адналітым. Яна падзеле-на на многа пасобных князьстваў, які-мі кіруюць асобныя князі — раджы. І як ведама, кожны князь зьяўляецца паду-ладным Англіі, але-ж, плацячы даніну Англіі, ён мае многа ўлады, каб пана-ваць над прыналежным яму тэрыторыяй і жыхарствам яе. Ясна, што духавенства трымаецца за князёў. Англія-ж стара-ецца паглыбляць падзел Індусаў. Яна рознымі спосабамі падтрымоўвае ўзаем-ную ненависьць на рэлігійным грунце, стараецца зводзіць да спрэчкіў наасо-бных князёў і г. д.

Гэтакі стан рэчаў можа нідзе, як у Індыі, вытворыць дзье выразна не па-добныя да сябе класы — буржуазію і бед-нату. Вось гэта і дазваляе думаць ма-скоўскім бальшавікам, зрабіць уплывы на Індусаў, збудзіць іх ад сну, каб скі-нуць панаваньне ня толькі Англіі, але-ж і свайго буржуазіі. Што праўда, вялікіх пасьпехаў бальшавікі ня маюць. Відаць, што Англія вельмі моцна забіла сьвед-часьць у Індусаў.

Аднак-жа Англія баіцца, каб і за-праўды ня здарылася чаго не карысна-га і непажаданага для яе. Бо-ж лэўнці бальшавікоў сярэд Індусаў, хоць не па-галеўна захопліваюць, аднак-жа маюць пасьпехі. Вось гэта тыя прычыны, якія змушаюць Англію баіцца СССР.

Што праўда, ангельскія палітыкі вельмі — гібікі. Яны і на гэты раз, ба-чачы ўзрост клясаво-сацыяльнай і на-цыянальна-адраджэнскай сьведчасьці Індусаў, шукаюць спосабу залапіць ды-ры — аддушныны, каб Індусы душыліся ў заперці і надалей. Англія апрацоўвае адпаведныя праекты аб тым, каб даць Індусам парламанцкае прадстаўніцтва. Гэта знача, Англія хоча увесці ў Ін-дыі парламант (Сойм ці Сэнат). Аднак-жа Індусы ўжо не задавалюцца гэтым, яны дамагаюцца, праўда, ня зусім ак-тыўна, аканчальнага і поўнага вызва-леньня з пад ангельскага ярма.

Нядаўна адбыўся нацыянальны Ін-дускі зьезд, які прыняў адпаведныя пратэсты проці ангельскай выдумкі аб нейкім парламанце, які зьяўляецца ў такім парадку, якім ён праектуецца, вельмі не карысным для Індусаў.

Кожную праву, як імкненьне да вызваленьня сярод якіх бы то ня было на-родаў, мы шчыра вітаем. Дык не адсту-пім ад гэтага прынцыпу і ў даным вы-падку. Мы вітаем Індусаў!

Зыркi.

Сяляне! Чытайце і нашырай-це „Сялянскую Ніву“.

3 жыцця Польшчы.

Новая малітва.

Шінокі біскуп Лазіскі разаслаў па карахвіям сваёй дыяцэзіі распараджэньне, у каторым загадаў княндзом у часе багаслужэньня асобна маліцца аб польска-літоўскім прымірэнні. Адначасна быў разаслаўны княндзом і текст асобае малітвы, прытарнаванае да гэтае мэты.

Зьніжжа тэрміну ваеннай службы.

Рада Міністраў прыняла праект новага закону аб ваеннай службе. Згодна гэтага закону зьніжаецца срок службы з 18 да 15 месяцаў тым асобам, якія маюць афіцэрскі чын, г. зн. якія, па оваёй адукацыі, маюць права вучыцца ў афіцэрскіх школах. Адажэньне вайсковае службы могуць атрымаць толькі вучні апошняе класы сярэдніх школаў (да 22 гадоў) і студэнты (да 24 гадоў), а такжа і тыя вучні, якія тэрмінова працуюць у майстроў і купцоў.

Nota Літва.

8 студзеня Польскі ўрад адуміхоловным кур'ерам у асобе А. Тарноўскага, вышэйшага ўрадоўца Мін. Зам. спраў, наклаў Літоўскаму ўраду ноту ў справе распачацьця ўзаемных перагавораў. На месца перагавораў Польшча прапануе Рыгу, а пачаткам іх — канец гэтага месяца. У ноте выстаўлены тыя пункты, якія павінны ўзьніць на парадок дня: адчыненне польска-літоўскай мяжы для чужацкага асабовага і таварнага руху, а такжа для паштова-тэлеграфных зносінаў.

Што дзеецца ў сьвеце?

Нейкі зьялілі.. габінэт.

Нарэшце, пасьяя розных перагавораў з рознымі партыямі і групамі партыяў, якія цягнуліся больш 3-х тыдняў, прэзыдэнт Латвіі, Зэмгалес, акружыў сябе новым габінэтам. Габінэт гэны на сілу, на — моц зьяліўся 12 студзеня з прадстаўнікоў не — сацыялістычных групаў парламанту. Прэм'ерам новага габінэту ёсьць цэнтэра-дэмакрат Юрашэўскі.

Дыктатар — дабрадзеём.

Гішпанскі дыктатар Прымо-дэ-Рыв'ера „скланіў“ сваю Раду Міністраў да вялікага дабрадзеяства. Рада Міністраў настаявала выкупіць з лёмбардаў усе рэчы хатняга ужыўку, якія застаўлены на суму меншую як 25 пэзэтаў і вярнуць іх уласьнікам.

Гэна мае быць, па думцы дыктатара, падаркам для найбяднейшае класы жыхаротва. Кошты гэнага падарку аблічаны на 2 мільёны пэзэтаў.

Машэньства ў рэпарацыйных даставах.

Француская пракуратура выкрыла вялікае ашуканства ў дастаўцы нямецкіх тавараў у лік рэпарацыяў, па пляну Даўса. Францускія фірмы, якія атрымлівалі рэпарацыйныя тавары, паказвалі значна большую каштоўнасьць іх, чым сапраўды яны цаніліся. Атрыманы такім чынам даход дэзілі з дастаўцамі тавараў — нямецкімі фірмамі. Машэньства дасягае 200 мільёнаў франкаў. У машэньстве замешаны каля 12 асабаў на толькі ў Парыжы, але і ў другіх месцах.

Энцыкліка „Намесьніка Хрыста“.

Намеснік Хрыста на зямлі, рымскі папа, нядаўна разаслаў галоўным павадзіром рымска-каталіцкай рэлігіі энцыкліку (пасланьне), у каторым падрабязна тлумачыць сваё няпрыхільнае становішча да аб'яднаньня розных хрысьціянскіх рэлігіяў. Папа выступае проціў аб'яднаньня розных рэлігіяў, бо гэта было-б „антыкаталічна“...

Паўстаньне ў Нікарагуа.

Ад некаторага часу ў маленькай амерыканскай рэспубліцы адбываецца нялад, якія выклікае ўрад Злучаных Штатаў Паўн. Амэрыкі, жадаючы панаваць над Нікарагуа. Паўстанцамі кіруе генэрал Сандзіна. Апошнім часам амерыканская марская пяхота, збамбардаваўшы з самалётаў паўстанскія войскі, заняла невялічкае места Вільялі. Амэрыканскае міністэрства флэту выслае ў Нікарагуа новыя сілы для падарэпленьня, амуніцыю і санітарную падмогу.

Адозва мэншавікоў у СССР.

Выканаўчы камітэт сацыял-дэмакратычнае партыі (мэншавікоў) выпусьціў ведама нелегальна-адозвы ў СССР да ўсіх работнікаў, у якой між іншым фігуруець вось якія дамаганьні для работніцкае класу: „Свабода слова, друку, сабрацьцяў, грамадзкіх таварыст-

ваў і рэлігіяў. Нятыкальнасьць асабістаьці. Свабодныя перавыбары Саветаў. Адмена сьмертнае казньні. Неадкладнае зьнішчэньне ГПУ і ўсіх органаў тэрору. Агульная амністыя для палітычных вязьняў. Адмена ўсіх няоудовых рэпрэсіяў. Адмена ўсіх прывілеяў для камуністычнае партыі і Комінтэрна. Спыненьне субсыдыяў для гэных арганізацыяў. Свабода прафсаюзнага і коопэратыўнага руху. Свабода забастовак“.

Адозва паказвае, што перад краем і работнікам, дзякуючы тэрарыстычнай дыктатуры ўстае пытаньне: або паравот да ваеннага камунізму, або — перамога контррэвалюцыі.

РОЗНЫЯ ВЕСТКІ.

— У Нікарагуа 7-І напала банда з 30 чалавек на прэзыдэнта Дыяца які вяртаўся з пазедкі на плянтацыю каваы. Бандыты абстралялі аўтамабіль прэзыдэнта, ня прычыніўшы ніякае шкоды.

— У Врузаліме, у часе Каляд і Трох Каралёў, калі ішло набажэньства перад гробам Хрыста ўварваліся грэкі і прабавалі перашкодзіць каталіком маліцца. 3 княндзоў пабіта.

— У Штэціне (Нямеччына), на палітычным сабраньні сацыялістых дайшло да бойкі апошніх з камуністамі. Некалькі дзесяткаў чалавек паранена. Паліцыя з трудом разагнала бойшчыкаў, пры чым даканала многа арыштаў.

— У Бруселі група фашыстаў напала на памешканьне выстаўкі вытвараў СССР. Многа прадметаў разбіта і разбурана і зьніштожана шмат працаў мастацтва.

— У Калькуце (Індыя) выкрыта змова проці Англіі. Рыхтавалася аружнае паўстаньне трох правінцыяў. Ідуць арышты і канфіскацыі аружжа, амуніцыі і выбуховых матэрыялаў.

— У стане Сакатэка надовячы адбыўся трохдзёны бой паўстанцаў з урадавымі войскамі і паўстанцамі, пры чым паўстанцы былі пераможаны і панясьлі цяжкія шкоды.

НАВІНЫ.

— Новая судовая справа. У сувязі з апошняй канфіскацыяй „Сялянскай Нівы“ (№ 4) яе рэдактар цягнецца да судовае адказнасьці па 129 і 154 ст. К. К.

— Перавоз паслоў на „Лукішкі“. 11 студзеня ў спецыяльным вагоне пад сільнаю астражаю, на чале якое стаяў аж... афіцэр паліцыі, прывезены з Вронск у Вільню паслы: Тарашкевіч, Рак-Міхайлоўскі, Валашын і Мятля і грамадзяне: Бурозвіч і Акінчыц. З вагзалу самаходам перавязьлі іх ў восторг на Лукішках. Самаход акружаў сільны аддзел коннае паліцыі. Прывоз дакананы ў сувязі з судавым працэсам б. „Грамады“, які за некалькі тыдняў павінен распачацца ў Вільні.

— Зацьверджаньне канфіскацыі. 11 студзеня Акружны суд зацьвердзіў канфіскацыю № 95 нашае газэты. Рэдактар цягнецца да адказнасьці па 129 арт. К. К.

— Арышты „камуністычных“. 6 студзеня ў Шіноскім павеце ўлады бяспечнасьці зьявілі давалі „камуністычную“ арганізацыю. Арыштавана цэлы „рад камуністычных дзеячоў“, пры чым, як пішуць польскія газэты, знойдзены „варожны да дзяржавы рэчовыя даказаньні“.

— Арышт б. „грамадаўца“. 11 студзеня арыштаваны і пасаджаны ў вострог быўшы войт Палацанскае воласьці — Петровіч, былы сябра „Грамады“, які выламаўся з пад дысцыпліны Паўлюкевіча.

— „Пшэпісы“ для пешаходаў. Адміністрацыйныя ўлады м. Вільні надовячы абвесьцілі „пшэпісы“ для пешаходаў. Гэныя „пшэпісы“, быццам, павінны нарваць пены рух. Тым, хто ня будзе захоўваць гэных „пшэпісаў“, пагражае кара да 500 злотых, або арышт да 2 месяцаў адміністрацыйным парадкам.

— Агульны сход сяброў гуртка Інстытуту ў Нарэўцы адбудзецца ў дню 29 студзеня с. г. Прысутнасьць усіх сяброў абавязкавая.

— Урачыстае адкрыцьце радыёстанцыі ў Вільні. На мінулым тыдні ў Вільні адбылося ўрачыстае адкрыцьце надаўчай радыёстанцыі ў Вільні. На ўрачыстаьці былі высокія польскія саноўнікі і прадстаўнікі польскага каталіцкага духавенства. Гаварыліся прамовы, ведама з пункту гледжаньня польскасьці Вільні. Такі пачатак, ёсьць ведама, не прарочыць нічога добрага Беларускаму аддзелу станцыі, якога кіраўніцтва папала ў палінафільскія рукі.

— Лёс Беларускай газэты. У Мядзель, Паст. пав., кіраўнік пошты ня выдае падпішчыкам беларускія газэты, а падпальвае імі печкі. Падпішчыкам, якія зьяўляюцца па газэту, заўважылі, што беларускія газэты опынены.

Гаспадарскі аддзел.

Узгадаваньне малочнай каровы.

Рэдка калі гаспадары нашы знаюць, як выгадаваць сабе добрую малочную карову, а нязваньне гэтага цяжка адбіваецца на і так убогай гаспадарцы нашага сялянна. Гадуем сабе прыплод — цёлку, а яна ў канцы-канцоў, ужо добрай каровай па трэцім цялятку, гарнец малака ў дзень прыносе, як яе не кармі і то на пяць месяцаў перад цяленьнем зарывае. А падлічышы і выходзіць тады: што за ўвесь той корм, які яна зьела, каб прадаць, у чатыры разы болей малака купілі-б, ды без ніякай працы і клопату. Аднак, ня рэдка каровы, як вядома, даюць і па 7—8 гарнцаў малака ў дзень. І вось як брацца да справы, г. зн. карміць і ўзгадоўваць цёлак і маладзых кароў на малочных кароў, хачу коратка абгаварыць і падзяліцца сваім досьледам з братамі сялянамі. Перш-наперш трэба добра ўдзяміць, што іначай мы кармім цёлак на мяса—на ўбой, іначай дзеля хову—на малочных кароў. У першым выпадку кармім іх сытней, а ў другім—наадварот, надта сытае карміленьне паніжае выдзянасьць малака ў іх будучыне, такжа дрэнна адбіваецца на іх і недадаваньне, яны яшчэ менш будучь малака даваць, вось дзеля гэтага канешне трэба з першых дзён жыцьця цяляці ўвесьніць сабе, ці хваце нам корму дзеля выкармі, як сылед, цёлкі, дзеля якой мэты іх будзем карміць: ці для хову, ці на ўбой. На завод, дзеля хову, трэба пакідаць толькі патомства ад самых здаровых малочных штук. З тэй-жа прычыны, пакрываць (стаючы) карову трэба канешне з здаровым быком, патомкам малочнай каровы, бо малочная здольнасьць бацькоў лёгка перадаецца патомству. Дзеля хову найлепш браць цёлак асеньнага ацёлу, яны заўсёды дужыя, рослыя і меней хварэюць, чым цёлкі вясеньнага ацёлу.

Дзеля хову трэба браць цёлак здаровых, добра аложаных, рэзвых, жывой вагі якія маюць ня менш, як для нашых кароў, 24—32 кілягр. (60—80 фунтаў), аднак добра кормленьня каровы, бывае, даюць і болей здаровых ды цяжэйшых цялят. Што датычыцца карміленьня-паеньня цялят, дык першы час адзіным кормам для іх будзе толькі матчынае малако. Дзеля эканоміі і павышэньня ўдоўж малака ў адліўшыхся кароў выгадней і мажліва паць цялят з рукі, а не даваць высасць кароў, а дзеля таго і падаю агульна прынятыя спосабы выпайкі цялят. Памятаючы, што жалудак цёлак умяшчае ў сабе куды больш корму, чым можа пераварыць, ды апэтыт цёлак перавышае патрэбнасьць у ядзе, дзеля гэтага цялятам ніколі ня можна даваць малака ў волю, бо гэта заўсёды вызывае недамаганьне жалудка, бягунку ці запор. Малако дзеля выпайкі цялят павінна быць свежае і не халоднае, так 20—24° R.; паць-жа трэба з чыстай пасуды, каторую заража вымываць гарачай вадой, апрача таго ня можна даваць цялятам саць брудныя пальцы, як гэта часта робяць няудалныя гаспадары. Паеньне цялят адбіваецца тры разы ў дзень: рана, у поўдзень і вечарам. Дзень так з дзесяці цялят трэба канешне паць малаком іхняй-жа маткі і толькі паэней ужо можна даваць малако іншых кароў. Першыя два тыдні цялят кармяць малаком, даючы ім ад 2 да 7 бутэляк малака ў пару. (З пачатку даюць 2 бут. малака, пасьяя норму павышаць так, каб на канцы другога тыдня выходзіла ўжо і 7 бутэляк, (бутэльку лічу так у 1/4 кілэ).

Нармальнае колькасьць малака, патрэбнага цялятам, вылічаюць па жывой вазе цялят, з практыкі гэта выходзе, што цёлкам даюць малака больш-менш 1/6—1/7 жывой вагі яе, напр. цёлка важа 42 кілягр., дык малака ей даюць 7 1/2 кілэграмаў. На трэці тыдзень даюць 10 бут. малака ў пару і даводзяць да 12 б. у канцы яго. З таго часу пачынаюць даваць ім і сена. Пасьяя трох тыдняў цяляці даюць ужо, дзе ёсьць, і зьнятае малако, а калі зьнятага малака няма, то на 4—5 тыдні малако замяняюць пойлам з цёплай вады з добра вясейнай аўсянай (аўсянай мукой) ці жмыхамі-макухамі, болей-меней ад 1 да 2 кілэгр. на цялі і даюць сена ў волю. На 4-тым месяцы пераходзяць з пойла на сухі корм, г. е. аўсянку, 2—2 1/2 кілэгр. задаецца разам з вільготнай, крыху прысоленай, саломенай рэзкай ці мякінай па крышцы, ды сена ў волю і так кармяць цялі да году. Трэба памятаць, што цялята ўзгадаваньня на сухім корме, з 4-га месяца будучь куды здаравейшыя ды расьлейшыя, чым узгадаваньня на пойле. Ваду ў гэтым часе даюць асобна ў чыстай пасудзе і ў волю, а карнта, жалабы, ці вэдры павінны быць так прырых-

Куток рытмаў.

СЯЛЯНСКАЯ НІВА.

(Рондолет).

Ты пад сьнегам ляжыш, а ў душы у мяне Пачуцьцё і настроі выліваюцца ў верх... Толькі трэ' працаваць над табой самаперш Дык і ты ажывеш: доля нас ня міне!...

Дык і ты ажывеш: доля нас ня міне, Толькі трэба жадаць нам яе самаперш... Ты пад сьнегам ляжыш, а ў душы у мяне Пачуцьцё і настроі выліваюцца ў верх.

Пачуцьцё, сэрца жар выліваюцца ў верх Бо жыцьцё і агонь ёсьць ў душы у мяне Дык і ты ажывеш: доля нас ня міне, Толькі трэба жадаць нам яе самаперш,

Толькі трэ' працаваць над табой самаперш Дык і ты ажывеш: доля нас ня міне!.. Сілы моц, сэрца жар выліваюцца ў верх, Бо жыцьцё і агонь ёсьць ў душы у мян е. *Скарыя.*

Да ведама выбаршч. Беларусаў.

У Беларускі Цэнтральны Аб'яднаны Выбарны Камітэт надыходзяць пісьмы з запытаньнем, за які нумар сёлета галасаваць пры выбарах у Сойм і Сэнат. Гэтым высьняем, што ў хуткім часе, найпаэней да 24-га студзеня с. г., будзе ведама сьпісак Влэку Нацыянальных Меншасцяў, аб якім неадкладна будзем падаваць у прэсе і адозвах.

Бел. Цэнтр. Аб'ядн. Выб. Кам. Вільня, Вострабрамская 8—1.

Пчалары-Беларусы!

Даводзім да Вашага ведама, што пададзена просьба да Камісара Ураду аб дазvole на скліканьне ў дзень 24 студзеня г. г. а гадзіне 3-цяй папал. у памешканьні Беларускага Коопэратыўнага Банку — Вільня, Віленская вул. № 8 — агульнага арганізацыйнага сходу „Беларускага Пчаларскага Коопэратыўнага Таварыства пад назовам „Пчала“.

Таварыства будзе:

- 1) Купляць і прадаваць усе прылады і матэрыялы, неабходныя ў пчаларскай гаспадарцы.
- 2) Арганізоўваць пераробку і збыт пчаларскіх прадуктаў.
- 3) Арганізоўваць выстаўкі.
- 4) Закладаць навуковыя і дасьледчыя станцыі, узаровыя пасекі, школы расавае пчалы і плянтацыі мядовых расьлін.
- 5) Закладаць школы, бібліятэкі і др. асьветна-ўзгадаваўчыя ўстановы.
- 6) Выдаваць пчаларскія часопісі і кніжкі, арганізоўваць курсы, лекцыі і г. д.

Гэта першая Беларуска пчаларская арганізацыя ў Заходняй Беларусі. Браты-пчалары! Усе, хто хоча падняць культурны ровень сваёй пчаларскай гаспадаркі, пасьпяшыце прыняць удзел у арганізацыйным сходзе; пасьпяшыце заісацца ў сябры Таварыства. Ініцыятыўная група.

таваны, каб цялі туды ня лезла з нагамі, бо занячысьціць сабе ваду, ці корм і, наеўшыся, нап'іўшыся гэтага, можа захварэць. На другі год мукі ўжо збаўляюць да 1/4 кілэгр. у пару, сена, калі дарагое, то-ж даюць менш,—так з 3 кілэ, а затое сечкі даюць ў волю. Наагул, цялятам у 2-гім годзе даюць таго корму ў волю, якога яны ня могуць аб'есціся. Найлепш нормы корму ўстанаўліваць і для пераімкаў паводу жывой вагі і спажыўчай вартасьці корму і ў гэтым выпадку я падаю сярэня тых нормаў, якія мне давадзілася асасаваць у сваёй практыцы, а дзеля таго, што вясковому гаспадару трудна аблічыць іх, як сылед і рэдка ён мае на гэта часу ды званьня. Пакрываюць—становаць цёлак тады, як яны добра разазуюцца, больш-менш ад 1 г. 4 мес.—1 г. 8 мес., надта раньня злучка дае кароў слабых, позьня-ж кароў мала-малочных. У практыцы выходзіць так, што, калі цёлку пакрываюць на 1 г. 4 мес., а яна носіць цялі 9 мес.—дык пры ацэле будзе мець каля 2 гадоў і 1 месяца.

Дзеля росту прыплоду цэльнай карове трэба прыбавіць корму ад 1 1/2 кіл. сена ў пару, даводзячы пад канец да 3 кіл., апрача гэтага трэба сьцерагчыся і ня біць цэльных кароў, каб ня выклікаць выкіданьня, ня можна карміць іх такжа мёрзлым ды гнілым кормам, цэльную карову канешне трэба штодзённа (зімой) выпускаць а хлеву, каб прайшла і расправіла, як людзі кажудь, косьці. Перад самым ацэлам карову трэба адзвіліць ад рэштны жывёлы і паставіць у загарадцы асобна ды даць чыстую сухую подсьцілку. *К—м.*

ВЕСТКИ З КРАЮ.

За яго галасаваць?

Чытаючы беларускія часопісы даведася я, што нарэшце, у патрэбны момант, абраўміліся меншасці і прышлі да аб'яднання. Радасна гэта з'явілася, бо кожнаму ведама, што оіла ў аб'яднанні і арганізацыі.

Але што наша аб'яднанне паможа там, у Вільні, калі мы, жыхары вёсак і сёлаў, не аб'яднаемся... А ўжо на гэта час, бо прыбліжаецца дзень выбараў, дзень 4-га сакавіка, дзень нашай будучыні. Гэты дзень вырашыць, як мы стараемся паправіць сваю будучыню, мо' не прыпець болей крыўд і залачыць дзясягоныя балачкі... Дык чаго-ж мы сядзім? Што думаем?

Ці-ж багатыя людзі чакаюць, што ім прынясе доля? Не, яны заварушыліся. Калі нават ксяндз, каторым, паводле рэлігійнага закону, забараняецца ўтыкаць нос у палітычныя справы, ды і то арганізуюць нейкія „Колка Мisyjne“, рыхтуюцца да выбараў, а што-ж гаварыць аб розных панох.

Дык, да працы, браты сяляне! Вас кліча селянін-Беларус, які жыўе на вузенькай палосцы, і брат бяды і гора, — а ня польскі шляхціц.

Да сегодняшняга дня я быў беспартыйны і ў ніякай арганізацыі ня браў удзелу. Але цяпер прыкляўся да Беларускага Цэнтральнага Аб'яднанага Выбарнага Камітэту і за ім іду.

Да гэтага і вас, браты-сяляне, асабліва сьвядомых Беларусаў, заклікаю. Усе, як адвін, і адвін, як усе, — падайце свае галасы за сьпісак толькі той, каторы будзе выстаўлены Беларускім Цэнтральным Аб'яднанным Выбарным Камітэтам. За яго ўсе, хто толькі мае права голасу!

Надта жутка слухаць, як цяпер несьведомыя сяляне гавораць: „Бог яго пойдзе на тое галасаванне, там і бяз нас усё зробяць!“ Эх, вы, браты! Ці-ж вы ня ведаеце, што адвін голас можа палепшыць жыццё мільёнаў бяздольных. Не сядзіце 4-га сакавіка за комінам, а адвіце і падайце свае галасы за тых кандыдатаў, за тых людзей, — каторыя аддалі сваю энэргію за працоўных, за беднагу і іх сьлёзы!

Дык, помнім-жа дзень выбараў і шчыльнымі радамі ідзем галасаваць!
Адам Міхновіч.

Хто-ж угадовец?... (Браслаў).

Я наколькі мог, стараўся дазнацца, каму і як угаджае Бел. Сял. Саюз і яго лідэры і тая арыентацыя з пад знаку „Думкі Працы“. Ніяк і нічога рашаючага сабе не ўясыніў аж да часу прадвыбарнае працы.

Цяпер-жа, калі ідзе падгатоўка да выбараў, я пераканаўся, што лідэры (галюўныя кіраўнікі) Белар. Сялян. Саюзу і праўда ўгадоўцы. — І праўда яны знаходзяцца ў Саюзе, але-ж ня з кім іншым, а з самымі беларускімі сярмяжымі масамі. Вось гэтакую ўгоду я шчыра вітаю.

Калі я шчыра вітаю гэтую ўгоду, дык праклінаю з пагардай і ганьбай угоду тых, якія кіруюць „Думкай Працы“. Я ня ведаю, як назваць іх працу!... Проста ня маю слоў, каб выказаць тое пацучыць, поўнае жалю і пагарды, якое кіпіць у маім сэрцы.

Ганьба вам, кіраўнікі „Думкі Працы“, вы стварылі ўгоду з польскімі партыямі, якія нас гэтак моцна і жорстка пакрыўдзілі. Вы, кіраўнікі „Думкі Працы“ імкнецеся адаць наш пакрыўджаны народ розным Дзядэюлам, Заштаўтам, Вявудзкім і г. д., якія кідаюць кручок з прынадаю лязіны, каб пасыля, пазбавіўшы нас роднае атмасфэры, вызыскаваць нас і аканчальна знішчыць.

Толькі цяпер стала аканчальна ясна і зразумела, хто наш прыцель, а хто вораг, хто за народ і хто проці народу. Вы, паны кіраўнікі „Думкі Працы“, кінце сваю працу, якая ганьбіць вас і калі вы запраўды Беларусы, калі вы спакушаеце працоўнаму Народу, дык прыставайце да Беларускага Выбарнага Аб'яднаньня і, адкінуўшы лякайскую ўгоду з польскімі партыямі, выдзее барацьбу, а не ўгоду.
К. Цыль.

Дзе здрада? (Баранавічы).

Чытаючы беларускія газеты і будучы беспартыйным, я ўвесь час ня мог ніяк зразумець, чаму гэта такі кірунак беларускай палітычнай „Думкі“, які да лей групіруецца ў імя ідэялігі б. Грамады, увесь час прыпісвае нейкую здра-

ду Сялянскаму лагеру, што зарганізаваны калія „Сялянскае Нівы“.

І гэтак было аж да апошніх часоў. Але вось цяпер, калі распачаліся выбары, дык справа аканчальна высвятлілася і я зразумеў, што бязумоўна ў беларускім палітычным жыцці здрада ёсьць! Але-ж, маім зданьнем, здраджае той, хто найбольш прыпісваў здраду іншым. Гутарка ідзе аб „Думцы Працы“. І вось чаму?

Усяму Беларускаму народу, які знаходзіцца ў Польшчы добра ведама, што ўсе тыя народы, якія зьяўляюцца польскімі грамадзянамі, але-ж ня польскай нацыянальнасці як Беларусы, Украінцы, Жыды, Немцы і Літвіны, аднолькава ўціскаюцца пануючай нацыяй. А, знача, калі тыя дзеячы, якія кіруюць Беларускім Аб'яднаньнем, стварылі блэк з іншымі ня польскімі нацыянальнасцямі для таго, каб быў супольна бараціцца, дык зрабілі зусім правільна. Тут здрады няма: гэтак я і ўсе, з кім гаварыць пападае, разумеюць.

Здраду-ж мы даглядзелі там, у тых, хто кіруе „Думкай Працы“, бо яны стварылі блэк з польскімі партыямі, а гэтакім чынам здрадзілі і выявілі сваю здраду Беларускаму працоўнаму народу. Гэтым самым „Думка Працы“ памагае палікам умацоўваць на нашых землях польскасць і той лад, які існуе цяпер.

Вось дзе здрада, паночкі, з „Думкі Працы“. Вы прадажнікі, магу вам сьмеда сказаць. Вы прадаеце наш народ, зямлю і дабрабыт таму, хто пануе над намі.
Той-самы.

Наша забойчая „прафэсарка“ (В-ка Гулі, Пастаўскага пав.).

Наша „прафэсарка“ вельмі неакуратна адносіцца да нашых школьных дзетак. Амаль ня кожны дзень чуецца ў школе плач і крык. Наша „прафэсарка“ не бярэ пад увагу, што дзеці халодныя і галодныя, а бязлітасна б'е іх кіем. Бацькі сталі казаць, што дзетей ня можна б'ць, дык „прафэсарка“ адказала, што кій пакінуў ёй п. інспектар, і дакляравала ад Новага Году справіць ужо пугу на нашых дзетак...

Другім забойствам для дзетей ёсьць „устер“ вучыцелькі Наўроцкай, каторы месціцца ў школе. Аднаго разу, дзеці, падчас перэрвы, абярнулі яго так, што зьмест „устера“ заняў усю школу. Бачачы гэта „прафэсарка“ загадала ўсю пачу пазбіраць рукамі. Дзеці, хоць дружна прыняліся выконваць загад сваей улады, аднак-жа дасталі ад „прафэсаркі“ на падгон кія.

Дык вось, дарагія браты, як вучыць нашых дзетак „прафэсарка“ чацьвёрты год.
Гулеўскі.

Закладайма хаўрусныя крамы!

Перадусім, што такое хаўрусная крама? Хаўрусная крама, або коопэратыў, гэта ёсьць звычайная спажывецкая крама, закладзеная на супольныя сродкі, супольнымі клопатамі, дзеля задавальнення ўсіх матэрыяльных патрэбаў сваіх сяброў. Першым крокам гэтай хаўруснай крамы, зьяўляецца тое, каб забясьпечыць сваіх сяброў таннымі і добрага гатунку прадуктамі, неабходнымі для штедэннага ўжытку: як соль, газа, мыла і г. д., дастаўляючы іх ад першае рукі. Паўстае такая хаўрусная крама найчасцей там, дзе населены цвёрда праканаецца, што яна пераплачвае лішні грош гандляру за атрымліваны ад яго тавар, часта нясьвежы, без належнае вагі. У гэтакім выпадку, збіраецца па магчымасці большы лік гаспадароў, знамяцца з правіламі, спецыяльна дзеля гэтае мэты існуючымі, апрацоўваюць статут, устанавіваюць пай, выбіраюць Управу, Надзорную Раду і загадчыка хаўруснай крамы.

Пасля пішучь пратакол сабранья і, разам з адумсловай просьбай, даючышы тры экзэмпляры статуту, пасылаюць у Акружны Суд, для зацьвярджанья і легалізацыі.

Пасля атрыманья паведамленьня ад Акружнага Суда аб легалізацыі, прыступаюць да працы. У такой хаўруснай краме, кожны, хто унес пай — гаспадар, ніякага начальства няма, зароботку таксама няма, а ёсьць перабраны лішнія грошы на раздзелены тавар у працягу году. Усё, што, пакрыўшы расходы, застаецца ў канцы году, дзеліцца паміж усімі пайшчыкамі, ці астаецца ў коопэратыве, пры згодзе пайшчыкаў, як грамадзкі капітал.

Значэньне гэтай хаўруснай крамы, вельмі вялікае. Справа ў тым, што ёсьць шмат такіх тавараў, якія, пакуль дойдучь да вясковага чалавека, праходзяць праз цэлую літанію пасрэднякаў — перакупшчыкаў. З фабрыкі тавар ідзе перш на перш у рукі вялікіх гуртаўшчыкоў, ад іх — да меншых, пасля трапіла ў краму мястэчкавага гандляра, а адтуль ужо і да нас, да вясковага крамніка. Ёсьць гэтакія рэчы, што праходзяць цераз 10—12 рук. Ведама, што ўсе гэтыя перакупшчыкі, стараюцца зарабіць, бо на гэтым трымаецца ўвесь гандаль. Так, што калі адна, скажам, рэч, каштуе на фабрыцы 10 гр., дык пакуль дойдзе да нас, будзе каштаваць 100 гр. і г. д.

А колькі нявыгады мае наш сялянін, калі няма пад рукою крамы, а трэба канечна купіць патрэбную рэч, прыходзіцца знарок ехаць за 15—20 верст у мястэчка. А калі тамака ня згодзіцца на цану, ці гатунак тавару, дык і дзень страціць дарма, і каня намучае.

Усе гэтыя нявыгоды і клопаты самі-сабою згінучь, калі толькі адчыніцца хаўрусная крама. Такая хаўрусная крама ўсе тавары выпісвае, або проста з фабрыкі, або ад вялікіх коопэратыўных гуртоўняў, складаў, дык гэтак, міняючы перакупшчыкаў, мае тавары танныя і лепшыя. Ня кажучы аб усіх выгодах, якія дае сваім сябрам хаўрусная крама, яна шмат можа зрабіць і дзеля грамадзкай справы. Ведама, што кожны год, крама будзе даваць такі-сякі даход, гэты даход, дзеліцца між сябрамі так, каб той меў больш даходу, хто больш у яе тавараў купляў. Але з чыстага даходу можна што год аддаваць частку на культурна-просьветныя мэты сваіх сябраў: бібліотэкі — чытальні, курсы, школы, Народныя дамы і інш. Дык, калі крама пайдзе добра, калі ўсе хаўруснікі будуць рупіцца аб ёй, тагды больш будзе чыстага даходу і больш грошай можна будзе аддаваць на карысьня грамадзкія справы. Першая такая хаўрусная крама, ці коопэратыў, была закладзена ў Англіі, у фабрычным месьце Рочдэль у 1844 г.

Першыя яе закладчыкі насілі тавар у сваю краму на плечах, па чарзе.

У сучасны-ж момэнт, сябры гэтай крамы маюць вялізарныя мільённыя абарты, дзесяткі тысячаў сябр., шмат сваіх фабрыкаў, гуртоўняў, складаў, дзесяткі рожных курсаў, школаў, сотні бібліотэк-чытальняў, народных дамоў, выдаюць свае газеты, кнігі, журналы і інш. Наколькі карысна нашым сялянам закладаць гэтакія хаўрусныя крамы, паказвае яшчэ і гэтакі факт. У 1920 г. сяляне аднаго з павеатаў Смаленшчыны залажылі такую хаўрусную краму, сябрам якое быў і я. Пачаткова наш капітал быў невялічкі, усяго 200 руб. золатам. Цераз год наша хаўрусная крама прынясла нам чыстага даходу 700 руб., а ў другім годзе — 2 тысячы руб. зол. З чыстага даходу, за першы год 450 руб., адлічылі на сваю школу і Народны дом, а з другога году, ізноў далі 300 руб. на школу, 100 руб. на царкву, ды нешта са 200 руб. ахвяравалі на публічную бібліотэку ў Смаленску і толькі насупейшая вайна спыніла нашу працу.

І так, браты — сяляне, закладайма вясковныя хаўрусныя крамы!
К. Матусэвіч.

Пісьмо ў Рэдакцыю.

Паважаны Грамадзянін Рэдактар!

Не адмоўце зьмясьціць у Вашай паважанай часопісі ніжэй падаанае:

У № 40 (69) газеты „Беларускае Слова“ за 31 сьнежана 1927 г., зьмешчана з мэтай апаганіць маё добрае імя, зацемка: „Мар'янэчачная афэра Пётры Булгака“, у якой, паміж звычайнаю для гэтае гора — беларускае газэты агіднаю брахнёю, сказана, што я, быццам, ня выпаўніў падпісаннае мною з „Бел. Хаткаў“ умовы аб тэатры.

Праўда, 12 траўня мінулага 1927 г. была падпісана з урадам „Бел. Хаткі“ умова аб загатоўцы мною рэквізыту для мар'янэчачнага аб'езднага тэатру, кандэсію на які мела дастаць „Бел. Хатка“, якая за маю падгатоўчую працу абавязалася ў вышэй названай умове выплаціць мне агулам 400 зл. (70 зл. пры падпісаньні ўмовы, плюс 260 залатых у пяць тэрмінаў з 23/V да 20/VI 1927 г., а рэшту — 70 зл. — пасля загатоўкі рэквізытаў).

Пачаўшы выпаўняць прынятую на сябе работу, я патраціў на яе больш, як 2000 зл. уласных грошай і ніяк ня мог дабіцца, каб „Бел. Хатка“ выпаўніла прынятае на сябе абавязаньне па выплаце мне азначаных умоваў ратаў. Міма-

волі я пачаў думаць, што трапіў на нячэсных людзей, якія зусім ня думалі аб якім-небудзь тэатры, а проста, стараліся нацягнуць мяне на вялікія для працоўнага чалавека бязплодныя расходы.

Аднак-жа, я, па меры неакуратнай выплаты мне „Бел. Хаткаў“ умоўленых сумаў, вёў работу далей і ўсе патрэбныя рэчы, для аговорнага ўмоваў тэатру ў мяне ёсьць і дасяняшняга дня. Будучы даўно гатовым да пушчэньня ў рух тэатру, я, запраўды, стрымаўся надалей абіваць парогі маіх контрагэнтаў, чакаючы з іх боку ініцыятывы, аж пакуль дачакаўся ад газэціны „Бел. Слова“ неспадзэванага новагодняга сюрпрызу.

З гэтага ўсяго кожны зразумее, якая старана ў гэтай нашай „мар'янэчачнай“ умове аказалася афэрыстычнай.

Калі-б „цэсьць“ гэтакія выпала мне, дык ня ведаю, як мог-бы я працаваць на сцэне „Reduty“, а перад тым, у Варшаўскіх і Катавіцкіх тэатрах.

Ня мог-бы я напэўна запісаць у свой акторскі стаж і тае вялікае праці, якую палажыў аб'яжджаючы нядаўна глухія куткі роднага краю з Беларускім Народным тэатрам.

Беларуская сцэна знае мяне ад 1905—6 г. г. і з таго часу я ні разу ня сустраў гэткае чорнасьцеенае кампаніі „тоже б'лоруссов“, якая, сабраўшыся ў „Бел. Хатцы“, уцягнула мяне ў лішнія расходы, прафануючы ідэю адраджэньня Беларускага тэатру.

Думаю, што пасля мяне ніводная паважная артыстычная сіла не ў якіх перагаворы з антрэпрэнэрамі з-пад знаку „Бел. Хаткі“ уваходзіць не павінна.

З папанаю П. Буль.

НАШАЯ ПОШТА.

Іванцэвічу Антону. Грошы атрымалі, газэту пасылаем Вам ад 4 студзеня.

Міхновічу Я. Пасылаем Вам па 6 экзэмпляраў „Сял. Нівы“.

Беднаму М. Календар Вам пасылаем. У вастрог у Берасьць ужо паслаці.

Прысутнаму з Голубіі. Прасім падаць Вашае прозьвішча, тады пастараемся зьмясьціць карэспандэнцыю аб надужыцьнях паліцыянтаў.

Катовічу Т. Газэту ўвесь час пасылаем Вам.

Вялічку Ул., Кроту Я., Гоцьку К., Каалу Ал., Сіцьку Т., Печку Г., Катовічу Т., Білабрану М., Пархімовічу В., Кандрашаву Ів., Сончыку І., Кучуку П., Лобовічу М., Цюкку В., Павлюкевічу Язэпу, Райскаму Я. — газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Багушэвіча Я. — 4 зл.; Гаўрылені Б., Куліка Я., Каханскага П., Вярбідкага В., Санько Ф., Саткоўскага Я., Сідлярэвіча Я., Місько Б., Полумха М. — па 2 зл.

Куток сатыры і сьмеху.

Абвэстні.

Калі хто жадае быць духоўнікам (папом ці ксяндзом), дык няхай зьвернецца да „наўчэнага спадэра“ Я. Станкеўчыка.

Станкеўчык ужо высьвенціў 6 сьнатара Багдаловіча на духоўніка і называе яго ў сваей газэціне „Народ“ № 1, айцом. Ведама, як духоўніка.

У тым-жа „Народзе“ чытаем, што „вельмі ўдэшна разьвівалася Беларуская Сялянская Партыя, закладзеная ў 1922 г. ў Празе (чэскай)“.

Што-ж, можа і праўда!... Гэта ня даіва... Але-ж „спадэраў Народ“ вяхай пахваліцца, як разьвівалецца яго партыя, „закладзеная“ ў 1927 годзе?

У справе адрыўвота календара.

Прасім усіх заказчыкаў, якія атрымалі напавер КАЛЕНДАР „ПАГОНЯ“, неадкладна праслаць у Кнігарню „Пагоня“ (Вільня, Завальная 7) усе непрадзеленыя календары. Хто ня зьверне непрадзеленых календароў да 30 студзеня с. г., той павінен будзе прыняць іх на сябе. Адначасна просім праслаць належнасьць за прадазеньня календары.

Беларуская Кнігарня
„ПАГОНЯ“
Вільня, Завальная 7.